

Eleonóra Matoušková

TEÓRIE HOSPODÁRSKEHO CYKLU OD 30. ROKOV 20. STOROČIA¹

Abstract: *The paper deals with the analysis of the most significant modern theories of the business cycle. Keynesian theories, as well as monetary theories find the origin of the business cycle on the side of demand. In the case of Keynesian theories, the impulse for fluctuation of aggregate output is the decrease (change) in investment activity of the business sector. Monetary theories consider money shocks, inadequate changes in money supply by the central bank to be causes of fluctuations in the economy. In contrast to preceding theories, the theory of real business cycle finds the cause of the business cycle on the side of the supply, in changes of aggregate productivity resulting in the first place from significant technological changes.*

Key words: *business cycle, theories of business cycle, Keynesian theories of business cycle, monetary theories of business cycle, real theories of business cycle*

JEL: B 22, E 32

Úvod

Čo je príčinou hospodárskych cyklov? Prečo dochádza k opakovaným výkyvom ekonomickej aktivity? Ekonómovia hľadajú celý rad rokov odpoveď na tieto otázky. V ekonomickej teórii sa môžeme stretnúť s rôznymi názormi na príčinu hospodárskych cyklov. Tradične sa v ekonomickej literatúre hospodársky cyklus (čiže striedanie fáz expanzie a recesie) chápe ako výkyvy reálneho hrubého domáceho produktu okolo dlhodobého rastúceho trendu vývoja potenciálneho produktu. Rast potenciálneho produktu závisí predovšetkým od rastu kapitálu a od technologického pokroku. Na druhej strane, kolísanie ekonomickej aktivity, teda výkyvy reálneho hrubého domáceho produktu okolo potenciálneho produktu, sú ovplyvňované dopytovými a ponukovými šokmi. V súčasnej ekonomickej literatúre sa môžeme stretnúť s diametrálne odlišnými prístupmi k chápaniu podstaty a príčin vzniku hospodárskeho cyklu. Medzi najvýznamnejšie teórie môžeme zaradiť Keynesovu teóriu hospodárskeho cyklu, teóriu hospodárskeho cyklu na princípe mechanizmu akcelérátora a multiplikátora, monetárne teórie hospodárskeho cyklu a teóriu reálneho hospodárskeho cyklu.

¹ Tento príspevok vznikol s podporou grantovej agentúry VEGA v rámci projektu č. 1/0478/08: Teoretické a praktické aspekty novej (znalostnej) ekonomiky.